

Vergadering van 17 maart 2022

2022_GR_00268 Samenwerkingsovereenkomst betreffende Shared Canvas - Goedkeuring

Bevoegd: Filip Watteeuw

Juridisch kader

De volgende bepalingen zijn van toepassing inzake de bevoegdheid:

Het Decreet over het lokaal bestuur van 22 december 2017, artikel 40, § 1.

De beslissing wordt genomen op grond van:

Het Decreet over het lokaal bestuur van 22 december 2017, artikel 2.

Motivering

Archief Gent participeert samen met een aantal andere Gentse erfgoedinstellingen (Universiteitsbibliotheek Gent, Amsab-ISG, Liberas, Industriemuseum, Huis van Alijn, STAM) in het project 'Gent Gemapt', dat gecoördineerd wordt door de Universiteit Gent (Ghent Center for Digital Humanities). Dit project heeft als doel om archiefdocumenten en erfgoedobjecten uit verschillende collecties te linken met elkaar, aan locaties in Gent en aan historische kaarten van Gent, via een digitaal platform. Momenteel loopt fase 2 van het project, van 1/09/2021 tot 31/08/2022. Fase 3 start - onder voorbehoud van goedkeuring door de Vlaamse overheid - op 1/09/2022 en eindigt op 21/08/2023.

Het digitaal platform van Gent Gemapt, dat in ontwikkeling is, maakt gebruik van IIIF (International Image Interoperability Framework). IIIF is een oplossing voor het hosten van hoge resolutie beeldbestanden die men online op verschillende plaatsen wil tonen en in verschillende formaten beschikbaar wil stellen. Het biedt onderzoekers ook de mogelijkheid om bronnen uit verschillende collecties en instellingen in een omgeving van eigen keuze te bestuderen. Via een IIIF-viewer kan je op het originele beeldbestand inzoomen op maximale resolutie, wat bij een klassieke viewer (zoals de Beeldbank Gent) niet mogelijk is (daar toont de viewer een afgeleid beeld in beperkte resolutie). Vooral voor het raadplegen van (digitale representaties van) kaarten en bouwtekeningen is dat een groot voordeel.

Omdat Archief Gent niet over een eigen operationele IIIF-infrastructuur voor al haar beeldmateriaal beschikt - die is momenteel wel in ontwikkeling in het kader van het project Collectie van de Gentenaar - biedt de Universiteit Gent de mogelijkheid om voor de duur van het project Gent Gemapt - kosteloos gebruik te maken van sharedcanvas.be, een IIIF-omgeving gehost door de Universiteitsbibliotheek, waar externe partners met hun beeldbestanden terecht kunnen.

Via sharedcanvas.be kan Archief Gent geselecteerde digitale beeldcollecties open ter beschikking stellen van bezoekers wereldwijd, in het bijzonder op het platform van het project Gent Gemapt, met behulp van de IIIF-standaarden. Dit bevordert de online toegankelijkheid van de collectie van Archief Gent en de samenwerking met andere Gentse erfgoedinstellingen. Hiertoe werd een samenwerkingsovereenkomst met de Universiteit Gent, Sint-Pietersnieuwstraat 25, 9000 Gent, opgemaakt.

Bijgevoegde bijlage(n):

- Samenwerkingsovereenkomst Shared Canvas (deel van de beslissing)

Voorstel

Legt aan de gemeenteraad voor ter beslissing:

Artikel 1:

Keurt goed de samenwerkingsovereenkomst met de Universiteit Gent, Sint-Pietersnieuwstraat 25, 9000 Gent, voor Shared Canvas, zoals gevoegd in bijlage.

Samenwerkingsovereenkomst sharedcanvas.be

Tussen:

Universiteit Gent, openbare instelling met rechtspersoonlijkheid ingevolge het bijzonder decreet van 26 juni 1991, zoals gewijzigd en gecoördineerd, waarvan de bestuurszetel gevestigd is te Gent, Sint-Pietersnieuwstraat 25, met ondernemingsnummer 0248.015.142, alhier vertegenwoordigd door de Rector, voor wie de heer Dries Moreels, Afdelingshoofd Universiteitsbibliotheek, optreedt bij delegatie ingevolge het besluit van de Raad van Bestuur van 1 december 2017

hierna te noemen de “UGent”,

en

Stad Gent, met zetel op het Stadhuis, Botermarkt 1, 9000 Gent, vertegenwoordigd door de gemeenteraad, voor wie optreden, de heer Filip Watteeuw, schepen van Mobiliteit, Publieke Ruimte en Stedenbouw, en mevrouw Mieke Hullebroek, algemeen directeur, en die handelen in uitvoering van het gemeenteraadsbesluit van [datum]

hierna te noemen “Archief Gent”,

Overwegende dat:

- Collectiebeherende instellingen (zoals Archief Gent) hebben sinds jaar en dag de bewaring en documentatie van originele bronnen als kerntaak. Door te digitaliseren komen er nieuwe mogelijkheden, want voor vele studenten en onderzoekers is de online toegangsweg naar een digitale bron de enige praktisch haalbare. Daarbij zien collectiebeheerders zich voor nieuwe, complexe uitdagingen gesteld die hun capaciteit op de proef stellen. Universiteitsbibliotheek Gent heeft in deze terreinen veel ervaring opgedaan en wil deze voorkennis inzetten in deze samenwerking.
- Partijen willen het International Image Interoperability Framework (iiif.io) gebruiken om collecties via internet bereikbaar te maken, niet alleen voor het bekijken in een webbrowser, maar ook voor content mining voor onderzoeksdoeleinden. IIIF is een oplossing voor het hosten van hoge resolutie beeldbestanden die men online op verschillende plaatsen wil tonen en in verschillende formaten beschikbaar wil stellen. Het biedt onderzoekers ook de mogelijkheid om bronnen uit verschillende collecties en instellingen in een omgeving van eigen keuze te bestuderen.
- De Universiteit Gent is inzake IIIF implementatie al ver gevorderd en heeft de intentie om hierop verder te werken. De implementatie ondersteunt vandaag IIIF Image API versie 2.1.1. op compliance level 1 (d.w.z. inzoomen is mogelijk, zie

iiif.io/api/image/2.1/compliance) en de collectie kan worden gepresenteerd met IIIF Presentation API versie 2.1.1 van juni 2017 (iiif.io/api/presentation/2.1/). Deze standaarden en compliance niveau's vereisen ook een minimale technische en inhoudelijke beschrijving van de aangeboden beelden en collecties, waarvoor Archief Gent de nodige metadata moet aanleveren.

- De samenwerking verloopt online via sharedcanvas.be. Zo kan Archief Gent de bestaande IIIF implementatie van Universiteitsbibliotheek Gent gebruiken zonder dat er UGent branding of UGent domeinnamen in beeld komen. Alle objecten krijgen een unieke en persistente identificator toegekend op sharedcanvas.be en ook bestaande identificerende gegevens van Archief Gent worden opgeslagen en kunnen gebruikt worden om de digitale bestanden op te roepen. Daarmee kan de relatie behouden worden tussen de bron en het onderzoek dat erop gebaseerd is.
- Partijen onderschrijven het belang van Open Science in Vlaanderen en willen met deze samenwerking concrete ondersteuning bieden voor onderzoekers die met collecties van Archief Gent willen werken. Alle digitale bronnen die Archief Gent in de infrastructuur inbrengt, zijn minstens toegankelijk voor iedereen binnen het afgeschermd UGent netwerk en worden, voor zover mogelijk, wereldwijd open en vrij toegankelijk via IIIF.
- De naam sharedcanvas.be verwijst naar het Shared Canvas datamodel uitgewerkt in 2013 door Robert Sanderson (toen Los Alamos National Laboratory) en Benjamin Albritton (Stanford University). Het model definieert alle nodige elementen om een digitaal surrogaat te maken van een belangwekkende of cultureel betekenisvolle historische bron, zodat collectiebeheerders en onderzoekers kunnen samenwerken en daarbij hun eigen werkinstrumenten kunnen gebruiken. Het model is de basis geworden van de IIIF standaarden en de bijhorende wereldwijde community.
- Partijen hebben in het verleden al vruchtbaar samengewerkt en willen met deze overeenkomst nog een stap verder gaan.
- Partijen werken op het moment van ondertekening in het bijzonder samen in het project Gent Gemapt (<https://www.ghentcdh.ugent.be/projects/gent-gemapt>), dat als doel heeft om archiefdocumenten en erfgoedobjecten uit verschillende collecties te linken met elkaar, aan locaties in Gent en aan historische kaarten van Gent, via een digitaal platform.

VOORWERP EN DOEL VAN DE SAMENWERKING

Artikel 1. Deze overeenkomst heeft prioritair tot doel om uitgekozen digitale collecties van Archief Gent open ter beschikking te stellen van bezoekers wereldwijd, in het bijzonder op het platform van het project Gent Gemapt, met behulp van de IIIF-standaarden. De keuze wordt gemaakt in overleg tussen de Partijen en de projectmedewerkers van het Ghent Center for Digital Humanities in het kader van het project Gent Gemapt.

Deze overeenkomst heeft tot ondergeschikt doel om uitgekozen digitale collecties van Archief Gent op een afgeschermd manier ter beschikking te stellen louter voor eigen onderzoekers

van Archief Gent. De bedoelde beperkte toegang wordt gerealiseerd met de gangbare en binnen het UGent veiligheidsbeleid toegelaten technische middelen.

Alle in deze samenwerking aangeboden collecties moeten minstens gedeeld worden met iedereen binnen het afgeschermd UGent netwerk.

Artikel 2. Deze overeenkomst heeft geen ander doel dan online verspreiding via de IIF API's, zoals in Artikel 1 uiteengezet. Langetermijn bewaring en documentatie van de collectie blijft de unieke verantwoordelijkheid van Archief Gent.

Op sharedcanvas.be is er geen publieke website waar de collecties van Archief Gent geraadpleegd kunnen worden. Er is een webapplicatie voor collectiebeheerders voorzien, maar dat vervangt noch de collectiebeschrijving noch het interne beeldbeheer van Archief Gent. Voor de raadpleging van de collecties die Archief Gent ter beschikking stelt van sharedcanvas zal het platform van Gent Gemapt worden gebruikt.

Voor optimale IIF ontsluiting moet Archief Gent digitale bronbestanden aanleveren in de hoogst mogelijke kwaliteit. Na verwerking en aanvulling met metadata kan Archief Gent diezelfde bestanden opnieuw downloaden ten behoeve van bewaring in daartoe geschikte infrastructuur, bijv. bij [Meemoo.be](https://meemoo.be), Vlaams Instituut voor het Archief. De afgeleide bestanden zijn in de IIF infrastructuur van UGent beschikbaar, maar dat is niet voldoende voor veilige bewaring van de bronbestanden.

ORGANISATIE EN VOORWAARDEN VAN SAMENWERKING

Artikel 3. De Partijen zullen als volgt samenwerken:

Intakegesprek

Medewerkers van Universiteitsbibliotheek Gent en Archief Gent zullen het opzet vooraf doorspreken. Geschatte omvang van de digitale collecties, tempo van aangroei, methode van metadateren, werkwijze bij uitwisseling van informatie en data, bevoegdheden van gebruikers van Archief Gent enz. Elk van de partijen kan een vervolgoverleg vragen als er grote veranderingen nodig zijn.

Aanlevering in bulk

Bij de opstart kan Archief Gent één keer een bestaande collectie digitale bestanden en metadata aanleveren, die door UGent worden opgeladen in sharedcanvas.be

Occasionele updates via webapplicatie

Na de configuratie kunnen door Archief Gent gemachtigde gebruikers zich in een webapplicatie aanmelden, digitale bestanden uploaden en de IIF-metadata aanpassen. Elke wijziging via de webapplicatie resulteert in een automatische aanpassing van de IIF services. Deze verwerking kan tot een half uur duren, afhankelijk van het aantal beelden dat opnieuw verwerkt moet worden.

Conformiteitsvereisten IIF

Een tekstueel label en een identificator uit het collectiebeheer van Archief Gent is verplicht voor elk object. Een identifier wordt automatisch toegekend door het systeem. Alle andere in

de IIF-standaarden voorziene parameters (bijv. viewing direction, attribution, navigation date...) kunnen aangeleverd worden in bulk of via de webapplicatie aangepast worden.

Drie niveaus van toegang: open, lokaal, verborgen

Het is de taak en verantwoordelijkheid van Archief Gent om voor elk digitaal bestand dat op de sharedcanvas.be infrastructuur komt expliciet te bevestigen via bulk of via de webapplicatie of het bestand wereldwijd toegankelijk mag zijn. Door Archief Gent gemachtigde gebruikers kunnen op elk moment via de webapplicatie een bestand verwijderen of verborgen zetten, zonder opgave van redenen.

Eindverantwoordelijkheid van de collectiebeheerder

Beelden via IIF toegankelijk maken is een vorm van beschikbaarstelling aan het publiek en valt onder de volledige verantwoordelijkheid van Archief Gent. UGent stelt louter een IIF infrastructuur ter beschikking en Archief Gent draagt enkel daar de verantwoordelijkheid daarvoor.

Duidelijkheid voor onderzoekers met rightsstatements.org

Het is de taak en verantwoordelijkheid van Archief Gent om voor elk digitaal bestand dat op de sharedcanvas.be infrastructuur komt aan te geven via bulk of via de webapplicatie of de onderzoeker rekening moet houden met gebruiksbependingen. Daarvoor moet één van de twaalf internationaal geldende Rights Statements gebruikt worden, zodat dit machineleesbaar meegegeven kan worden.

Retentiebeleid

Als een upload na 30 dagen nog geen Rights Statement heeft, mag UGent deze upload verwijderen. Als een upload na 30 dagen nog verborgen staat, dwz. niet gedeeld wordt met onderzoekers van UGent, dan mag UGent deze upload verwijderen.

Productie- en test-servers

UGent host de digitale collecties van Archief Gent met behulp van virtuele linux servers en gedeelde NAS opslagsystemen in het datacenter van UGent. Om experimenten toe te laten is er een gescheiden test- en productie-infrastructuur ingericht. Test-infrastructuur kan zonder aankondiging uitgezet worden of teruggeflitst worden naar een vorige toestand.

Incidenten

Bij incidenten worden door Archief Gent gemachtigde gebruikers verwacht melding te maken via libservice@ugent.be.

Uptime en back-ups

UGent staat in voor het dagelijkse beheer van de servers achter sharedcanvas.be en doet daarvoor al het mogelijke ("best effort") tijdens de kantooruren. Uptime wordt gemonitord door een robot en medewerkers worden verwittigd bij problemen. Daarbij hoort dat UGent zorgt voor een dagelijkse back-up routine voor het verhelpen van technische pannes, zonder dat Archief Gent deze backups kan opvragen.

Data dumps (exit scenario)

Door Archief Gent gemachtigde gebruikers kunnen op elk moment de in artikel 1 uitgekozen digitale collecties downloaden. Daardoor heeft Archief Gent de mogelijkheid om na elke aanpassing het resultaat te downloaden naar eigen infrastructuur of naar geschikte infrastructuur voor langetermijn bewaring.

IIIF viewers

Er zijn veel verschillende webapplicaties beschikbaar om IIIF content te bekijken. Op sharedcanvas.be biedt UGent een keuze van minstens twee verschillende viewers aan, als validatie van de geleverde IIIF hosting. Een integratie van IIIF viewers op de eigen website van Archief Gent valt buiten het bestek van deze samenwerking.

Bijkomende functionaliteit

Universiteitsbibliotheek Gent heeft een eigen agenda om functionaliteit en capaciteit van de gedeelde IIIF infrastructuur te laten groeien. Partijen kunnen in functie van de noden van onderzoekers de sharedcanvas.be infrastructuur ook samen verder uitbreiden, bijv. door opdrachten aan derden te formuleren.

Facturatie

UGent kan jaarlijks een vooraf afgesproken aandeel in de kosten factureren aan Archief Gent. Voor de looptijd van het project Gent Gemapt draagt de Universiteitsbibliotheek Gent de kosten en worden geen kosten aangerekend.

Artikel 4. De Partijen verbinden er zich toe om zonder winstoogmerk samen te werken tot inrichting en ontwikkeling van de in artikelen 1 en 2 vermelde doelstellingen.

Elke Partij verbindt zich ertoe zijn aandeel in deze samenwerking naar best vermogen uit te voeren volgens de bepalingen van deze overeenkomst, zonder evenwel garanties te geven voor wat betreft het behalen van specifieke resultaten. Partijen gaan wat dat betreft enkel een middelenverbintenis aan.

Geen van de Partijen is gemachtigd krachtens de huidige overeenkomst de andere Partij te vertegenwoordigen of te verbinden ten opzichte van derden.

Artikel 5. De Partijen zullen voor de opvolging en aansturing van de te ontwikkelen activiteiten regelmatig met elkaar overleggen.

Artikel 6. Geen enkele vorm van samenwerking tussen de Partijen kan tot gevolg hebben dat een wijziging wordt gebracht aan het statuut of de arbeidsvoorwaarden van de statutaire of contractuele medewerkers van de Partijen. Voor elke samenwerking waarbij een of meerdere personeelsleden van de ene Partij actief betrokken worden bij een activiteit ingericht door de andere Partij of waarbij tenminste een van de Partijen middelen dient in te zetten of waarbij tenminste een van de Partijen (extra) kosten dient te maken, zal tussen de Partijen een afzonderlijke dienstverleningsovereenkomst afgesloten worden. De Partijen en elke persoon die rechtstreeks of onrechtstreeks betrokken is bij de samenwerking tussen beide Partijen, zullen erover waken hun activiteiten uit te oefenen in volledige onafhankelijkheid en integriteit ten opzichte van klanten, gebruikers of andere derden.

VERTROUWELIJKHEID

Artikel 7. Partijen verbinden er zich toe de vertrouwelijkheid van gegevens, zijnde als vertrouwelijk aangemerkte gegevens of die geacht worden vertrouwelijk te zijn en waar zij in het kader van deze samenwerking kennis van zouden krijgen te respecteren.

VERWERKING PERSOONSGEGEVENS

Artikel 8. Partijen verbinden zich ertoe de Europese Verordening EU 2016/679 met betrekking tot de bescherming en verwerking van persoonsgegevens (AVG; ook genaamd GDPR) na te leven alsook de nationale toepasselijke wetgeving hierrond te respecteren.

De Partijen verklaren dat er persoonsgegevens van de bij deze overeenkomst betrokken personen verwerkt kunnen worden voor administratieve doeleinden, zoals: naam, voornaam, telefoon- en gsm-nummer, werkadres en e-mail (hierna “Zakelijke Informatie”). Elke Partij mag voornoemde Zakelijke Informatie bewaren en verwerken. De Partijen verklaren dat de Zakelijke Informatie enkel voor administratieve doeleinden verwerkt zal worden en enkel voor zover noodzakelijk in de uitvoering van deze overeenkomst.

De Partijen kiezen ervoor om medewerkers die toegang moeten krijgen tot de online beheersmodule (bijv. collectiebeheerders, fotografen enz.) via een ORCID login toegang te verlenen en verbinden zich daarmee tot de ORCID gebruiksvoorwaarden (info.orcid.org/terms-of-use/) en ORCID privacybeleid (info.orcid.org/privacy-policy/).

Bovendien verbinden Partijen zich ertoe om een verwerkersovereenkomst overeen te komen indien een Partij er ter uitvoering van deze Overeenkomst andere persoonsgegevens dan Zakelijke Informatie in opdracht van de andere Partij verwerkt dienen te worden. Deze verwerkersovereenkomst zal worden toegevoegd als addendum aan huidige overeenkomst, teneinde de rechten en plichten van Partijen vast te leggen in dit verband. Voor wat betreft de materie die valt onder de verwerkersovereenkomst, zullen, in geval van tegenstrijdigheid tussen deze Overeenkomst en de Verwerkersovereenkomst, de bepalingen van de Verwerkersovereenkomst primeren. Voor alle andere materies blijven de bepalingen van deze Overeenkomst primeren.

DUUR EN BEËINDIGING VAN DE SAMENWERKING

Artikel 9. Deze overeenkomst wordt gesloten voor onbepaalde duur met ingang van 28 maart 2022. Deze overeenkomst kan door elke Partij bij aangetekend schrijven gericht aan de andere Partij worden opgezegd, rekening houdend met een opzeggingstermijn van zes maand te rekenen vanaf de dag na de afgifte van het aangetekend schrijven bij de post.

Artikel 10. Bij opzegging moeten de aangegane lopende engagements nagekomen en uitgevoerd worden.

Artikel 11. Indien een Partij de bepalingen of verbintenissen van onderhavige overeenkomst niet respecteert of er niet meer kan aan voldoen, dan kan de andere Partij de in gebreke blijvende Partij middels een aangetekend schrijven in gebreke stellen. Deze overeenkomst is van rechtswege ontbonden wanneer de in gebreke blijvende Partij geen gevolg heeft gegeven aan de ingebrekestelling binnen de daarin voorziene redelijke termijn.

Artikel 12. De partijen garanderen dat ze de mensenrechten zullen respecteren. Deze overeenkomst kan door elk van de partijen worden beëindigd met onmiddellijke ingang wanneer de wederpartij betrokken is bij een ernstige of systematische schending van de

mensenrechten. De Partij die de overeenkomst wil beëindigen, geeft dit voornemen per aangetekend schrijven door aan de wederpartij, zodat de wederpartij binnen een redelijke termijn kan reageren op de aantijgingen. Bij het uitblijven van een bevredigend antwoord of bij het uitblijven van een antwoord binnen een redelijke termijn, zal de Partij die de overeenkomst wenst te beëindigen het voornemen tot beëindiging per tweede aangetekend schrijven herhalen. De overeenkomst houdt op effect te hebben tussen de Partijen vanaf het moment dat een dergelijke tweede kennisgeving wordt gedaan.

OVERMACHT

Artikel 13. Geen van beide partijen is aansprakelijk voor tekortkomingen of vertragingen bij de nakoming van haar verplichtingen uit hoofde van deze overeenkomst, noch voor enige kosten of schade als gevolg van deze vertraging of niet-naleving, die direct of indirect voortvloeit uit of wordt veroorzaakt door omstandigheden buiten haar redelijke controle, waaronder doch niet beperkt tot: oorlogsdaden of terrorisme; vandalisme en criminele daden of bedreigingen van dezelfde aard; branden en explosies; natuurrampen, met inbegrip van aardbevingen, overstromingen, stormen, cyclonen of andere uitzonderlijke klimatologische omstandigheden; burgerlijke of militaire onlusten; sabotage; stakingen; ongevallen; arbeidsgeschillen; daden van burgerlijk of militair gezag; epidemieën of pandemieën; overheidsacties; quarantainemaatregelen; rellen; stroomstoringen; computerstoring of een computercrash, al dan niet veroorzaakt door een computervirus, op voorwaarde dat alle preventieve maatregelen genomen zijn die technisch en economisch haalbaar zijn, en alle omstandigheden buiten haar redelijke controle die kunnen leiden tot onderbreking, verlies of storing van nutsvoorzieningen, transport, computer (hardware of software) of telefonische communicatiediensten; of onvermogen om arbeid, materiaal, uitrusting of transport te verkrijgen.

Niettegenstaande het voorgaande stemt elke partij ermee in om, in het geval van een dergelijk voorval, zo spoedig als mogelijk is de andere partij te verwittigen en te goeder trouw inspanningen te leveren om haar verplichtingen hieronder te vervullen.

AANPASSINGEN AAN DE SAMENWERKING

Artikel 14. Alle wijzigingen aan onderhavige overeenkomst zullen door Partijen opgenomen worden in een addendum bij deze overeenkomst, dewelke door beide Partijen zal ondertekend worden en integraal deel zal uitmaken van de overeenkomst.

TOEPASSELIJK RECHT EN GESCHILLENBESLECHTING

Artikel 15. De huidige overeenkomst wordt beheerst door het Belgisch recht.

Artikel 16. Alle betwistingen zullen bij voorkeur in der minne geregeld worden. Ingeval de betwistingen niet minnelijk kunnen worden geregeld, zijn enkel de rechtbanken met (afdelings)zetel te Gent bevoegd.

Opgemaakt in twee originele exemplaren, waarvan iedere partij erkent één origineel exemplaar ontvangen te hebben,

Gedaan te Gent op [datum].

Namens Universiteit Gent:

Dries Moreels
Afdelingshoofd Universiteitsbibliotheek

Namens Stad Gent

Voor de voorzitter van de gemeenteraad, bij delegatiebesluit van 3 januari 2022.

Filip Watteeuw
Schepen van Mobiliteit, Publieke Ruimte en Stedenbouw

Mieke Hullebroek
Algemeen directeur

